

*Beleidsplan aanpak*

# 'SAMEN TEGEN MENSENHANDEL'

*Gemeente Aalsmeer*



*Adviseur veiligheid en ondermijning Claartje Laffree*

# Inhoud

|   |    |
|---|----|
| 1. Inleiding  | 2  |
| 2. Mensenhandel   | 2  |
| Wat is mensenhandel?  |    |
| Verschillende vormen van mensenhandel   |    |
| Urgentie aanpak mensenhandel  | 3  |
| Aard en omvang van mensenhandel   | 3  |
| 3. Gemeentelijke rol en doelstellingen in de aanpak van mensenhandel                          | 4  |
| 4. Wat doen we en hebben we gedaan op het gebied van mensenhandel binnen de gemeente Aalsmeer | 5  |
| 5. Continuering en vervolg aanpak mensenhandel  | 6  |
| Signaleren  | 6  |
| Voorkomen en aanpakken  | 6  |
| Zorg en Opvang  | 7  |
| 6. Mensenhandel in Aalsmeer   | 7  |
| 7. Randvoorwaarden  | 8  |
| Financiën   | 8  |
| Personele inzet   | 8  |
| <br>  |    |
| Bijlage 1: Interne meldroute mensenhandelsignalen Gemeente Aalsmeer                           | 10 |

## 1. Inleiding

Mensenhandel draait om het uitbuiten van mensen door mensen. Dit gebeurt al eeuwen, slavernij is een klassiek voorbeeld. De uitbouter gebruikt daarbij dwang, zoals geweld en chantage, of misbruikt de kwetsbaarheid en afhankelijkheid van het slachtoffer. Het is een ernstige schending van mensenrechten en van de menselijke waardigheid. Menschenhandel wordt zowel tussen personen gepleegd als in criminele samenwerkingsverbanden. De onderwereld maakt dan misbruik van de 'bovenwereld'. Het is dus een vorm van ondermijnende criminaliteit, met ernstige gevolgen voor de slachtoffers.

Ook in Aalsmeer komt mensenhandel in verschillende vormen voor. Denk hierbij aan het uitbuiten van mensen die werkzaam zijn binnen de Sierteeltsector maar ook binnen de illegale prostitutie of minderjarige jongeren die gedwongen worden om criminele handelingen te verrichten. Alle vormen van mensenhandel grijpen diep in op de vrijheid van slachtoffers en bezorgen veel leed. Een doortastende aanpak bij het signaleren, voorkomen en bestrijden van mensenhandel is noodzakelijk. Gemeenten zijn wettelijk verplicht om daar beleid voor te maken. Het beleid legt de basis om slachtoffers van mensenhandel te hulp komen, om mensenhandel actief te bestrijden en om kennis en informatie uit te wisselen. Het is onderdeel van de aanpak zorg en veiligheid en ook van de aanpak van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit.

## 2. Menschenhandel

### Wat is mensenhandel?

Mensenhandel is een schending van de mensenrechten en een van de zwaarste vormen van criminaliteit, met ernstige gevolgen voor de slachtoffers. Mensen worden uitgebuit of ondermenschelijke omstandigheden tewerkgesteld. Artikel 273f van het wetboek van Strafrecht omschrijft mensenhandel als 'het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang en met het doel die persoon uit te buiten'.

We onderscheiden binnenlandse en grensoverschrijdende mensenhandel. Bij binnenlandse mensenhandel gaat het om doorgaans Nederlandse slachtoffers die hier worden geworven en uitgebuit. Slachtoffers van grensoverschrijdende mensenhandel worden ook in Nederland uitgebuit, maar zij komen meestal uit het buitenland.

### Verschillende vormen van mensenhandel

Mensenhandel kent vele vormen, te categoriseren in:

1. Arbeidsuitbuiting. Bij arbeidsuitbuiting worden mensen doelbewust door een vorm van dwang of door misbruik van omstandigheden of van diens kwetsbare positie gedwongen tot arbeid of diensten, waarbij bovendien sprake is van een ernstige inbreuk op hun lichamelijke of geestelijke integriteit en/of hun persoonlijke vrijheid. Het gaat vaak samen met ernstige situaties op de werkvloer, een sterke inperking van de vrije keuze, grove overtreding van de arbeidswetten (onderbetaling, lange werkdagen, weinig rust en slechte arbeidsomstandigheden) en ondermaatse huisvesting. Doordat door het gebruik van dwangmiddelen een reële, vrije keuze wordt onthouden, doet de eventuele instemming van het slachtoffer met de beoogde uitbuiting niet meer ter zake.

2. Seksuele uitbuiting. Hierbij wordt iemand gedwongen om seksuele diensten te verlenen voor geld of van andere vergoedingen (denk aan kleding of eten). Iedereen kan slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting, ongeacht juridische status: mannen en vrouwen, volwassenen en kinderen. De uitbuiting doet zich zowel in de vergunde als in de onvergunde en illegale prostitutiebranche voor. Ook komt seksuele uitbuiting online voor, bijvoorbeeld in de vorm van gedwongen webcamseks.
3. Criminele uitbuiting. Hierbij worden mensen gedwongen tot crimineel gedrag (bijvoorbeeld diefstal, drugs smokkelen of het knippen van hennep) of tot bedelarij. Het gedwongen aanvragen en afstaan van zorggelden of uitkeringen kan ook onder criminele uitbuiting vallen. De buit gaat vaak naar de uitbuiters/mensenhandelaar.
4. Gedwongen Orgaanverwijdering. Elke handeling waardoor iemand onder dwang zijn of haar organen af moet staan Over deze vorm van mensenhandel is in Nederland nog weinig bekend, al wordt er de laatste jaren steeds meer onderzoek naar gedaan.

### Urgentie aanpak mensenhandel

Mensenhandel draait om uitbuiting. Daders gebruiken slachtoffers – door geweld en intimidatie, of onder bedreiging – voor persoonlijk gewin. Dit is een ernstige schending van mensenrechten en van de menselijke waardigheid. Slachtoffers kunnen ernstige gevolgen ondervinden. Menschenhandel wordt vaak gepleegd in criminele samenwerkingsverbanden, die misbruik maken van de legale wereld. Daarom is mensenhandel een vorm van ondermijnende criminaliteit. Menschenhandel is één van de zwaarste vormen van criminaliteit. Het betreft een haaldelict, want slachtoffers melden zich meestal niet uit zichzelf. Veel slachtoffers kunnen of durven zelf geen aangifte te doen (of zij zien zichzelf (nog) niet als slachtoffer). Dit betekent dat opsporingsinstanties zoals de politie zelf proactief op zoek moeten naar de slachtoffers (en daders), net als bij andere vormen van ondermijning. Kwetsbare groepen in onze samenleving moeten beschermd worden tegen de gevaren van uitbuiting. Dit vraagt continu aandacht, zodat we deze groepen niet uit het zicht verliezen. Uitbuiting komt in allerlei sectoren voor. Uit een risicoanalyse van de Inspectie SZW blijken de volgende sectoren extra gevoelig voor uitbuiting: de agrarische sector, de bouw, horeca, slachterijen en schoonmaak. Iedereen kan het slachtoffer worden van mensenhandel. Uit de praktijk blijkt dat mensen met een verstandelijke beperking, migranten en vluchtelingen extra kwetsbaar zijn.

### Aard en omvang van mensenhandel

Mensenhandel is een 'verborgen' misdaad, net als veel andere vormen van geweld. Het precieze aantal slachtoffers is dan ook niet bekend. Uit de jaarcijfers mensenhandel van de Nationaal Rapporteur Menschenhandel blijkt dat in 2019 landelijk 1.334 mogelijke slachtoffers van mensenhandel werden aangemeld bij CoMensha. In 2022 waren dat er aanzienlijk minder, namelijk 814. Naar schatting zijn er jaarlijks zo'n 5.000 slachtoffers mensenhandel in Nederland. Opvallend is de stijging in het aantal Oekraïense slachtoffers en de terugloop in het aantal verdachten en vervolgingen van verdachten. De Nationaal Rapporteur Menschenhandel maakt zich zorgen om het zicht op het aantal slachtoffers mensenhandel in Nederland.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> [Jaarcijfers slachtoffers en \(potentiële\) daders van mensenhandel in Nederland bekend | Publicatie | Nationaal Rapporteur](#)

### 3. Gemeentelijke rol en doelstellingen in de aanpak van mensenhandel

Gemeenten hebben bij de aanpak van mensenhandel een rol op het gebied van preventie, signalering, handhaving en hulpverlening, en dragen bij aan het opwerpen van barrières tegen mensenhandel.<sup>2</sup> Dit stelt de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Gemeenten zijn in de aanpak van mensenhandel verantwoordelijk op basis van vier rollen:

1. Signaleerder: gemeenten zijn door het dagelijks contact met burgers de oren en ogen in de samenleving waarbij signalen van mensenhandel kunnen worden opgevangen.
2. Beleidsmaker: als beleidsmakers zijn ze verantwoordelijk voor het opstellen van een plan voor een sluitende aanpak, waarin alle gemeentelijke taken worden opgenomen.
3. Regisseur van de integrale aanpak: gemeenten zijn met al hun taken en verantwoordelijkheden de aangewezen partij om regie in handen te nemen en partijen bij elkaar te brengen, voor samenwerking in een aanpak die zowel bestuurlijk als strafrechtelijk van aard is.
4. Opvang en hulpverlening aan slachtoffers: gemeenten zijn verantwoordelijk voor de opvang van en hulpverlening aan slachtoffers van mensenhandel.

Dit past binnen de doelstellingen die in het Regionaal Veiligheidsplan Amsterdam Amstelland 2023-2026 en binnen het Integraal Veiligheidsbeleid Aalsmeer 2023-2024 zijn gesteld, namelijk:

- De integrale/regionale aanpak mensenhandel (aanpak op criminele uitbuiting, seksuele uitbuiting en arbeidsuitbuiting) wordt gecontinueerd en versterkt. Kennisuitwisseling is een belangrijk onderdeel van de aanpak en goede zorg en opvang aan slachtoffers bieden;
- Intensivering in de aanpak ondermijning door o.a. het Programma 'Weerbare sierteelt' (voorkomen en bestrijden van georganiseerde criminaliteit in de sierteeltsector) en de Casustafel Bloemenveiling (opsporing van criminaliteit, waaronder het strafbare feit arbeidsuitbuiting);
- Zicht op en aanpak van malafide loon-/ uitzendbedrijven en arbeidsuitbuiting.
- Veilig wonen, werken en ondernemen. Alle mensen in Aalsmeer moeten zich vrij kunnen bewegen en zich niet bedreigd, angstig of gekwetst voelen;

#### 4. Wat doen we en hebben we gedaan op het gebied van mensenhandel binnen de gemeente Aalsmeer

De gemeente heeft reeds eind 2021 een aandachtsfunctionaris mensenhandel aangesteld en daarnaast is er sinds 2022 vanuit de Amstelland-gemeenten een zorgcoördinator mensenhandel aangesteld (0,67 fte).

De aandachtsfunctionaris is het aanspreekpunt voor collega's die mogelijke signalen van mensenhandel hebben waargenomen. De aandachtsfunctionaris mensenhandel is daarnaast bekend met de bestuurlijke mogelijkheden om barrières tegen mensenhandel op te werpen en met de instanties waar slachtoffers van mensenhandel terecht kunnen. Daarom is een nauwe samenwerking met de zorgcoördinator slachtoffers mensenhandel van groot belang zodat de zorgcoördinator o.a. voor eventuele opvang van slachtoffers kunnen zorgen.

---

<sup>2</sup> Staatssecretaris Justitie en Veiligheid (2017). Antwoord op vragen van de leden Segers en Kuik over het bericht '95 procent van gemeenten heeft geen beleid voor aanpak mensenhandel'. <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20172018-573.html>

Regionaal wordt er samengewerkt met Amsterdam en de Amstelland-gemeenten. Meer specifiek wordt er binnen de gezamenlijke lokale driehoek opgetrokken met Uithoorn op dit onderwerp en is het een vast agendapunt voor de driehoek. Daarnaast is de burgemeester van Aalsmeer portefeuillehouder mensenhandel van de Amstellandgemeenten en is Aalsmeer trekker van de regionale mensenhandeltafel waarin alle Amstellandgemeenten, gemeente Amsterdam, de AVIM, het OM, de Nederlandse Arbeidsinspectie, de zorg coördinatoren slachtoffers mensenhandel Amsterdam en Amstelland, Veilig Thuis en het RIEC vertegenwoordigd zijn.

De burgemeester van Aalsmeer heeft een aanjagende rol binnen de regio door namens de regio deel te nemen aan diverse landelijke netwerktafels (Bestuurlijk overleg mensenhandel van de VNG en de Landelijke Taskforce Mensenhandel).

Binnen de Amstellandgemeenten heeft een 4-wekelijkse overleg plaats met alle aandachtfunctionarissen mensenhandel en de zorgcoördinator slachtoffers mensenhandel Amstelland vanuit HVO Querido.

Binnen het programma Weerbare Sierteelt loopt een project 'weerbaarheid en barrièrevorming arbeidsuitbuiting' waarin de gemeente Aalsmeer vertegenwoordigd is.

In 2023 heeft de tentoonstelling 'Open je Ogen voor mensenhandel' voor het raadhuis van Aalsmeer 3 weken plaatsgevonden. De tentoonstelling is een initiatief van CoMensha in samenwerking met Stichting Open Mind. De dertig portretten zijn van voormalig slachtoffers van seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting met de verhalen van deze slachtoffers erbij geschreven. Het symboliseert dat mensenhandel onder onze ogen plaatsvindt.

Verder is een verkenning gestart naar de aanpak van malafide uitzendbureaus. Speciale aandacht gaat uit naar arbeidsuitbuiting.

Aalsmeer neemt namens de AA gemeenten deel aan de werkgroep mensenhandel van het RIEC.

In de gemeente Aalsmeer vinden integrale controles mensenhandel plaats (met name op huisvesting).

Er is een meldpunt voor mogelijke signalen van mensenhandel binnen de interne organisatie ([meldpuntmensenhandel@aalsmeer.nl](mailto:meldpuntmensenhandel@aalsmeer.nl)) en een interne meldroute mensenhandel signalen voor de gemeente Aalsmeer opgericht (zie bijlage 1).

Daarnaast hebben verschillende teams binnen de gemeente reeds trainingen gevolgd en voorlichting gehad om signalen van mensenhandel te herkennen en te melden. Deze trainingen zijn uitgevoerd door FairWork, de zorgcoördinator voor slachtoffers van mensenhandel en de AVIM. Deze trainingen en voorlichtingen zullen blijven terugkeren.

Ook binnen andere relevante projecten, zoals de opvang van de Oekraïense vluchtelingen, is er continu aandacht voor dit onderwerp.

Voor de hotelbranche is er in samenwerking met de gemeente Amsterdam en het Platform Veilig Ondernemen een handelingskader ontwikkeld voor het hotelpersoneel hoe om te gaan met misstanden binnen de hotelbranche. Dit handelingskader is uitgedeeld en besproken met de hotels binnen de gemeente;

## 5. Continuering en vervolg aanpak mensenhandel

### Signaleren

Alhoewel het aantal signalen nog relatief beperkt blijft, is algemeen bekend dat veel slachtoffers zich, uit angst of uit schaamte, niet melden bij de politie of opsporingsdiensten. Daarnaast is het strafrechtelijk vaak ingewikkeld om het dwangelement aan te tonen. Teveel slachtoffers blijven nog ongezien. Daarom blijft inzet op interne bewustwording van groot belang en een continu proces.

Om medewerkers de benodigde kennis te geven om te signaleren is het belangrijk dat zij voorlichting krijgen over de problematiek, hoe deze te signaleren en om de interne meldroute (herhaaldelijk) onder de aandacht te brengen. Door de medewerkers een bewustwordingsbijeenkomst/training aan te bieden wordt de kans vergroot dat zij signalen tegen komen in hun werkzaamheden en melden.

### Voorkomen en aanpakken

#### Barrières opwerpen bij huisvesting

Arbeidsmigranten leveren in verschillende sectoren een grote bijdrage aan de economie. Een arbeidsmigrant is vaak afhankelijk van de werkgever of het uitzendbureau voor de huisvesting en het vervoer. Dit kan de arbeidsmigrant kwetsbaar maken. Het is daarom belangrijk dat gemeenten toezien op de integriteit van de huisvester en de werkgever. Door een goed huisvestingsbeleid van arbeidsmigranten en handhaving wordt arbeidsuitbuiting eerder gesignaleerd of mogelijk zelfs voorkomen. De gemeente kan door middel van het huisvestingsbeleid en handhaving dus belangrijke barrières opwerpen.

Goede huisvesting voor arbeidsmigranten vraagt om samenwerking tussen gemeenten, huisvesters en werkgevers in afstemming met omwonenden. Deze samenwerking heeft betrekking op meerdere terreinen. De gemeente Aalsmeer zet o.a. in op:

- Handhaven op woon- of verblijfssituaties die niet aan de voorschriften voldoen;
- Inschrijven van arbeidsmigranten in de BRP;
- Organiseren van heldere en (pro)actieve communicatie;
- Stimuleren van taal en participatie.

#### Aanpakken

Iedere maand worden in samenwerking met o.a. de politie, de toezichthouder Omgevingstoezicht en Handhaving, toezichthouders woonfraude, toezichthouders burgerzaken integrale controles uitgevoerd op huisvesting/illegale bewoning/verhuur binnen de gemeente Aalsmeer. Hierbij worden woon-en verblijfssituaties gecontroleerd. Daarbij wordt gekeken of de (brand)veiligheid in orde is, of de arbeidsmigranten officieel staan ingeschreven en of de huisvestingslocaties voldoen aan de vereisten en of de werkomstandigheden naar behoren zijn. Naast het controleren van woon- en werkomstandigheden, staan de controles ook in het teken van bewustwording bij de arbeidsmigranten over hun rechten en plichten.

Bij het aantreffen van misstanden wordt hierop direct door de gemeente gehandhaafd en vinden hercontroles plaats.

Daarnaast vinden integrale controles op de werkvloer plaats in samenwerking met de Nederlandse Arbeidsinspectie. Op de bloemenveiling en een bedrijventerrein in Aalsmeer hebben verschillende controles plaatsgevonden, met aandacht voor signalen van arbeidsuitbuiting.

## Zorg en opvang voor slachtoffers

De zorg en opvang voor slachtoffers is een belangrijk component in een sluitende aanpak mensenhandel. Voor slachtoffers van mensenhandel is het vaak erg moeilijk om hulp te vragen uit angst voor de daders, waarvan zij afhankelijk zijn. Wanneer er niets te bieden is aan de slachtoffers in de vorm van veilige opvang, ondersteuning en hulpverlening zullen zij zichzelf niet melden. Ook voor professionals die signalen van mensenhandel of uitbuiting willen doorgeven, is het belangrijk dat zij weten dat er adequaat op gereageerd wordt. Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor passende opvang, ondersteuning en nazorg voor slachtoffers van mensenhandel.

In de praktijk heeft de zorgcoördinator het meeste directe contact met het slachtoffer in de eerste periode dat een vermoedelijk slachtoffer is gesignaleerd. De zorgcoördinator blijft betrokken tot de zorg goed geregeld is, een slachtoffer veilig is en met ondersteuning verder kan. Dit kan van enkele weken tot enkele maanden zijn. De zorgcoördinator heeft ook de rol om lacunes in de zorg te signaleren en deze te bespreken. Dit gebeurt soms landelijk, maar ook in de eigen regio.

Sinds 2022 heeft de Amstellandregio de beschikking over een zorgcoördinator slachtoffers mensenhandel. De zorgcoördinator mensenhandel gaat in gesprek met vermoedelijke slachtoffers over de uitbuiting, veiligheid en de hulpvragen van de slachtoffers. De zorgcoördinator informeert slachtoffers over hun rechten, schakelt juridische hulp in en zet zorg in waar dat nodig is. In de praktijk werkt de zorgcoördinator samen met veel verschillende ketenpartners in de zorg in de regio. Landelijk wordt er samengewerkt met CoMensha en de zorgcoördinatoren in andere regio's in het land. Ook wanneer er alleen nog sprake is van (kleine) signalen kan de zorgcoördinator adviseren en ondersteunen bij het verhelderen/duiden van deze signalen.

Het jaar 2022 was een eerste jaar van opbouwen en pionieren. In 2023 lag de focus op het levend houden van de aandacht voor het onderwerp mensenhandel en het vergroten van het netwerk en de zichtbaarheid van de zorgcoördinator.

Ook in 2024 wordt hier op ingezet maar ook op het creëren van bewustwording over mensenhandel en de meldroute bij een vermoeden van mensenhandel. Het geven van voorlichtingen over het onderwerp blijft een belangrijk onderdeel van het werk van de zorgcoördinator. Meerdere voorlichtingen hebben al plaatsgevonden. Daarnaast gaat de zorgcoördinator regelmatig mee met integrale controles op huisvesting om met mogelijke slachtoffers in gesprek te gaan maar ook om voorlichting te geven over de rechten en plichten die arbeidsmigranten hebben.

### 6. Mensenhandel in Aalsmeer

Alhoewel het aantal signalen nog relatief beperkt blijft, is algemeen bekend dat veel slachtoffers zich, uit angst of uit schaamte, niet melden bij de politie of opsporingsdiensten. Daarnaast is het strafrechtelijk vaak ingewikkeld om het dwangelement aan te tonen. Teveel slachtoffers blijven nog ongezien.

Zoals hiervoor aangegeven zijn in 2022 slechts 814 slachtoffers gemeld bij het Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel (Comensha) terwijl naar schatting jaarlijks zo'n 5.000 slachtoffers mensenhandel in Nederland zijn.<sup>3</sup> Veel van hen zijn migrant of minderjarig.

We zien wel dat voorlichting over het onderwerp mensenhandel zijn vruchten afwerpt. Het aantal consult- en adviesaanvragen bij de zorgcoördinator neemt toe na een voorlichting.

Door de verschillende gemeentelijke integrale controles die maandelijks plaatsvinden zijn meerdere misstanden aan het licht gekomen en kan direct op worden gehandhaafd.

Door de controles krijgt de gemeente een beter overzicht van de huisvesters en uitzendbureaus in Aalsmeer en regio. Hierdoor komt ook beter in beeld waar de misstanden plaatsvinden. Dit draagt bij aan de verkenning die de gemeente is gestart naar de aanpak van malafide uitzendbureaus.

De regionale samenwerking binnen de Amstellandgemeenten op het gebied van mensenhandel heeft in de afgelopen 2 jaar een spurt gemaakt door de maandelijksse bijeenkomsten met de aandachtsfunctionarissen mensenhandel en de zorgcoördinator mensenhandel en de 4 jaarlijkse bijeenkomsten van de regionale mensenhandeltafel met meerdere ketenpartners.

In de landelijke week van de mensenhandel in oktober 2024 wordt regionaal opgetrokken om aandacht te schenken aan het onderwerp mensenhandel.

Binnen de aanpak TopX en de Lokale PGA is er aandacht voor mogelijke criminele uitbuiting van jongeren.

De gemeente Aalsmeer heeft een grote rol in de aanpak van arbeidsuitbuiting op de bloemenveiling. Onder andere door deelname aan de casustafel bloemenveiling en deelname binnen het programma Weerbare Sierteelt aan de werkgroep barrièrevorming en weerbaarheid arbeidsuitbuiting.

## 7. Randvoorwaarden

Op dit moment kan de aanpak worden gerealiseerd vanuit reeds genoemde middelen en mankracht. Mochten we steeds meer zaken tegenkomen dan zal opnieuw geprioriteerd en gekeken moeten worden of extra inzet nodig en mogelijk is.

### financiën

De zorgcoördinatoren (Amstelland) worden regionaal ingezet en gefinancierd.<sup>4</sup> De financiering voor de inzet van de zorgcoördinator draagt iedere gemeente afzonderlijk aan de kosten bij, afgezet naar inwoneraantal per gemeente. Voor de inzet van 2023 betrof dit voor Aalsmeer een bijdrage van € 11.740,00.

### Personele inzet

Om de aanpak uit te kunnen voeren is personele inzet vereist en ingeregeld:

- De adviseur veiligheid en ondermijning heeft het onderwerp mensenhandel in portefeuille en onderhoudt namens de regio de contacten met alle ketenpartners en neemt deel aan de regionale en landelijke overleggen.
- De adviseur OOV vervult de taak van aandachtsfunctionaris mensenhandel, heeft regelmatig contact met de zorgcoördinatoren en is aangesloten bij de regionale samenwerkingspartners.
- De aanpak arbeidsuitbuiting wordt opgepakt door de adviseur veiligheid en ondermijning.
- De aanpak criminele uitbuiting is onderdeel van onder andere de aanpakken (gerelateerd aan het) Actiecentrum Veiligheid en Zorg.

---

<sup>4</sup> Dit wordt afgestemd middels het portefeuillecontact Amstelland.

- De voorlichtingen worden verzorgd door de zorgcoördinator mensenhandel.

Bijlage 1:

## Interne meldroute mensenhandelsignalen Gemeente Aalsmeer

### *Spoed en acuut gevaar bij aantreffen mogelijke uitbuitings(mensenhandel)situaties*

Neem in situaties waarbij sprake is van acuut gevaar (bv bij een concrete uitbuitings situatie) dan wel bij spoed omdat een vermoedelijk slachtoffer bijvoorbeeld door anderen (betrokken bij de uitbuiting) aan het zicht dreigt te worden onttrokken, contact op met de politie door 112 te bellen en meld dat het om mogelijke uitbuiting / mensenhandel gaat. Meldt de situatie daarna z.s.m. ook bij de regionale zorgcoördinator mensenhandel zodat zorg en opvang van een vermoedelijk slachtoffer zo snel mogelijk georganiseerd kan worden.

In andere gevallen, waarbij bovenstaande niet van toepassing is maar wel wijzen op uitbuiting, kan het signaal worden verwerkt en opgepakt volgens het onderstaande stappenplan.

### *Stappenplan bij signalen die mogelijk kunnen wijzen op uitbuiting (mensenhandel)*



Actie voor melder

Actie voor de  
aandachtsfunctionaris

#### Stap 1: Leg vast waar het signaal uit bestaat

Wie: De medewerker die heeft gesignaleerd

- Breng het signaal in kaart en leg dit zo zorgvuldig en duidelijk mogelijk vast:
  - Beschrijf wat, wanneer en waar is waargenomen, wat bijzonder was aan de situatie en waarom het een mogelijk signaal van mensenhandel gaat;
  - Noteer wie er bij dit signaal betrokken waren;

#### Stap 2: Meld het signaal bij de aandachtsfunctionaris mensenhandel

Wie: De medewerker die heeft gesignaleerd

- Mail de informatie naar de aandachtsfunctionaris mensenhandel binnen de gemeente. Dit kan via het volgende meldpunt: [meldpuntmensenhandel@aalsmeer.nl](mailto:meldpuntmensenhandel@aalsmeer.nl)

Of rechtstreeks naar de aandachtsfunctionaris.

### Stap 3: Verrijk het signaal met de eigen informatie

Wie: informatiecoördinator (Jacco Willemsen)

- Raadpleeg de eigen systemen en verrijk het signaal met de gevonden informatie (denk aan BRP, KvK, informatie van toezicht & handhaving, eerdere signalen etc);
- Hierbij moet ook aan de verbinding tussen veiligheid & zorg worden gedacht: is het signaal bekend bij het sociaal wijkteam, jongerenwerk, veilig thuis, veiligheidshuis e.d. Neem in ieder geval contact op met de zorgcoördinator mensenhandel. De zorgcoördinator slachtoffers mensenhandel is Simone Postma, tel: 06 - 21197161
- Zorg voor een eenduidige werkwijze/registratie van de melding en aanvullende informatie conform de interne werkafspraken. Dit kan bv gewoon in een word document op de lokale schijf. Let hierbij op dat deze werkmap alleen toegankelijk is voor medewerkers die betrokken zijn bij de aanpak van mensenhandel/ondermijning.

### Stap 4a: Bespreek het signaal in het lokale overleg ondermijning/met het basisteam

Wie: Aandachtsfunctionaris mensenhandel / ondermijningsteam gemeente

- In de gemeente Aalsmeer is er sprake van een ingericht lokaal overleg ondermijning, dan kan het signaal ingebracht worden in dit overleg. In dit overleg worden signalen van ondermijning besproken met het ondermijningsteam van de gemeente, de politie, handhaving en toezichthouders.
- Bij de politie wordt bevraagd wat er in het politiesysteem bekend is m.b.t. de subjecten, objecten en locaties van het signaal. Waar nodig kan gezamenlijk de informatiepositie m.b.t. het signaal versterkt worden.

### Stap 4b: Mocht er aanleiding toe zijn neem contact op met het RIEC

Wie: Aandachtsfunctionaris mensenhandel / ondermijningsteam gemeente

- Neem contact op met de vaste accountmanager van het RIEC voor advies. De accountmanager kan helpen afwegen of op basis van de verzamelde informatie sprake is van een signaal dat ingebracht kan worden bij het RIEC. De RIEC werkgroep mensenhandel kan ook om advies

gevraagd worden om mee te kijken naar het signaal. Gezamenlijk wordt gewogen of er inderdaad sprake is van (een vermoeden van) mensenhandel. Let op: het hoeft hier niet te gaan om bewijs, een vermoeden of aanwijzing is voldoende om het signaal in te brengen bij het RIEC.

- Versterk waar nodig de informatiepositie, bv door het instellen van een laagdrempelig huisbezoek of overweeg een melding te doen bij de Ondernemingsbrigade voor een multidisciplinaire controle in een onderneming. De accountmanager van het RIEC kan adviseren of dit wenselijk is in deze fase.

#### Stap 5a: Breng het signaal in bij het Operationeel Coördinerend Overleg van het RIEC (OCO)

Wie: Aandachtsfunctionaris mensenhandel / Informatiecoördinator

- Indien in samenspraak met de accountmanager van het RIEC is geconcludeerd dat er sprake is van een signaal mensenhandel die voldoet aan de criteria van het RIEC covenant dan kan het signaal worden aangemeld t.b.v. het Operationeel Coördinerend Overleg van het RIEC (OCO). Het OCO is een overleg waaraan verschillende ketenpartners deelnemen. Iedere ketenpartner heeft op zijn werkterrein zijn eigen expertise. Denk hierbij aan de Nederlandse Arbeidsinspectie (tot 1 januari 2022 Inspectie SZW), de AVIM, Belastingdienst, FIOD, OM
- Vul, met ondersteuning van de accountmanager, het signalenformulier van het RIEC met het signaal in.
- Dien het signalenformulier in in het signalenportaal van het RIEC zodat het signaal in het OCO besproken kan worden. Het signaal wordt vervolgens gewogen in het Operationeel Coördinerend Overleg. Indien het signaal wordt aangenomen door de ketenpartners die aan het OCO deelnemen, dan wordt een keuze gemaakt in welke projectgroep van het RIEC het signaal wordt opgepakt en welke integrale (RIEC) aanpak hiervoor nodig is.

#### Stap 5b: Afronding signaal

Wie: Aandachtsfunctionaris mensenhandel

Als het signaal onvoldoende sterk is om ingebracht te worden bij het RIEC of niet wordt bevestigd registreer of vernietig het signaal dan conform de in jouw gemeente geldende procedure / beleid.

- Aan de melder wordt teruggekoppeld wat er met het signaal is gebeurd.

